

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-3130/18-A

Název	Základní škola, Praha 13, Janského 2189
Sídlo	Janského 2189, 155 00 Praha 5 - Velká Ohrada
E-mail	skola@zs-janskeho.cz
IČ	62934309
Identifikátor	600038262
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jan Havlíček
Zřizovatel	Městská část Praha 13
Místo inspekční činnosti	Janského 2189, 155 00 Praha 5 - Velká Ohrada
Termín inspekční činnosti	1. 11. 2018 – 6. 11. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola, Praha 13, Janského 2189 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny (dále „ŠD“) a školní jídelny. Vzdělávání v ZŠ je uskutečňováno podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „*Správná škola*“ (dále „ŠVP ZV“). Na základní vzdělávání kontinuálně navazuje činnost ŠD.

Škola se zaměřuje na vzdělávání s využitím prvků programu *Začít spolu* na prvním stupni a na to navazující projektovou výuku na stupni druhém.

Škola sídlí v okrajové části Prahy v sídlištní zástavbě, v rámci pražských základních škol se řadí k větším školám, avšak kapacita (710 žáků) byla využita jen ze 42 %. K termínu inspekční činnosti se v ZŠ vzdělávalo 299 žáků v 16 třídách. Zájmové vzdělávání bylo realizováno ve čtyřech odděleních ŠD. Vzdělávání zajišťovalo k termínu inspekční činnosti 22 pedagogických pracovníků v ZŠ, 4 vychovatelky ŠD a 4 asistentky pedagoga. Škola vzdělávala k termínu inspekční činnosti 28 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) a 34 žáků s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) je ve funkci krátkodobě (od roku 2017), systém řízení postupně dotváří. Opírá se o věcně formulovanou koncepci rozvoje školy. Hlavní prioritou je zvýšení prestiže školy a získání většího počtu žáků. Ředitel vyvíjí v tomto směru různé aktivity, usiluje o zapojení rodičů a zintenzivnění partnerského vztahu s nimi. Některé koncepční záměry se postupně daří uskutečňovat (např. získání rodilého mluvčího pro výuku němčiny a aprobovaného učitele fyziky, dílčí zlepšení materiálních podmínek vzdělávání, postupné zavádění komplexnější projektové výuky na druhém stupni ZŠ, zavedení uceleného systému hodnocení a klasifikace). Na základě vlastní evaluace zahrnující i dotazníkové šetření mezi žáky přijal konkrétní opatření k vyšší efektivitě naplňování koncepčních záměrů. Přetrvávají některé nedostatky z předchozího období, a to zejména ve vybavení odborných učeben a v personálních podmínkách vzdělávání.

Organizační struktura vymezující řízení a kontrolu jednotlivých činností je smysluplně nastavena. Účinnost řízení pedagogických procesů ředitel podporuje přenesením části vymezených pravomocí na svou zástupkyni a další pedagogické pracovníky (vedoucí ŠD, pověřené vyučující, vedoucí ŠJ aj.). Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, jejímž prostřednictvím pedagogové participují na chodu školy. Problematika vzdělávání a některé organizační záležitosti jsou v širší míře účelně projednávány prostřednictvím metodických orgánů (plnění tematických plánů, průřezových témat, stanovení kritérií hodnocení žáků, výměna zkušeností s metodami práce aj.).

Vnitřní přenos informací je zajišťován standardními mechanizmy (porady, osobní kontakt, elektronická komunikace, intranet). Z inspekčních zjištění (pohospitačních rozhovorů) však vyplynulo, že někteří vyučující na druhém stupni nejsou o žácích s potřebou podpůrných opatření informováni v dostatečné míře. Důsledkem byla nízká míra diferenciací výuky či jiných úprav organizace, forem a metod (viz Průběh vzdělávání).

Úroveň kvality vzdělávání sleduje vedení školy pravidelnou i namátkovou hospitační činností, náhledy do hodin, kontrolou písemných výstupů žáků, plnění tematických plánů aj. Z analýzy hospitací vyplývají doporučení a opatření ke zvýšení kvality výuky. K nápravě zjištěných nedostatků (např. nedodržování účinných didaktických postupů, nedostatečné vedení žáků k větší samostatnosti, nedostatečné ověřování dosažených znalostí apod.) ředitel přijímá dílčí ne zcela účinná opatření (následné hospitace, pohovory s pedagogy). O skutečnosti, že nejsou uplatňována dostatečně systematicky, svědčí přetrvávající nedostatky v průběhu výuky na druhém stupni zjištěné inspekční činností. Nedůslednost kontroly se projevila rovněž v nedostatečném nastavení a realizaci školních vzdělávacích programů a ve vedení pedagogické dokumentace (nedodržení nejvyššího povoleného počtu účastníků v odděleních ŠD, školní vzdělávací program ŠD není zpracován v souladu se školským zákonem, ŠVP ZV nezareagoval na změny v oblasti inkluze, nebylo probráno

učivo dějepisu podle ŠVP ZV v 9. ročníku). Kontrolní činnost výchovně vzdělávacího procesu v ŠD je delegována na vedoucí vychovatelku, hospitační činnost je realizována pouze formou náslechlů a není prokazatelně vyhodnocována.

V pedagogickém sboru působí převážně zkušení pedagogové. Většina z nich splňuje odbornou kvalifikaci. Tři pedagožky v ZŠ a jedna v ŠD nespĺňovaly k termínu inspekce kvalifikační předpoklady vyžadované právním předpisem. Nekvalifikovanost některých se projevila v metodických nedostatcích ve výuce. Ředitel doložil, že nemohl zajistit vzdělávání vyučujícími s odbornou kvalifikací a že za tyto pedagogy hledá kvalifikovanou náhradu. Začínajícím a nově příchozím učitelům je poskytována metodická pomoc (jsou stanoveni uvádějící učitelé, podpora na úrovni metodických orgánů a vedení školy), která však, jak vyplynulo ze zjištěných nedostatků v průběhu vzdělávání, není vždy dostatečně efektivní. Účinněji je třeba využívat další nástroje, např. vzájemné hospitace, vzdělávací akce zaměřené na didaktické metody a formy práce. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) vychází především ze zájmu pedagogů a neodráží se v něm hlubší analýza potřeb vzdělávání v oblasti didaktiky a metodiky.

Finanční a materiální podmínky vzdělávání umožňují plynulý chod organizace a realizaci ŠVP. Přetrvávají dílčí nedostatky v materiálním zázemí. Školní třídy a vnitřní prostory školy vykazují vyšší stav opotřebenění s nutností rekonstrukce a modernizace. Odborné učebny nejsou dostatečně vybaveny. Vedení školy se aktivně podílí na zajištění dalších finančních prostředků ke zlepšení materiálních podmínek vzdělávání. Podařilo se získat dostatečný počet počítačů včetně operačního systému, které jsou využívány k rozvoji informační gramotnosti žáků. Ke zvýšení efektivity vzdělávání jsou převážně v učebnách prvního stupně využívány interaktivních tabule. Zájmové vzdělávání ve školní družině je realizováno v samostatných učebnách, vybavených dostatečným množstvím pomůcek pro řízení i spontánní aktivity. Zlepšily se podmínky pro rozvoj tělesné zdatnosti žáků (dvě vybavené tělocvičny a nově zrekonstruované prostorné multifunkční hřiště s umělým povrchem a běžeckým oválem). Pedagogové usilují o vytváření esteticky podnětného prostředí ke vzdělávání. Učebny jsou pečlivě udržované, k vnitřní výzdobě jsou vhodně využity žákovské práce i didaktické materiály. K bezpečnosti žáků přispívá zajištění dohledu u vstupu do školní budovy.

Plnění koncepčních záměrů vedení školy podporují průběžně rozvíjené partnerské vztahy se zákonnými zástupci. Škola pravidelně spolupracuje se zřizovatelem, institucemi poskytujícími spolupráci při vzdělávání v oblasti bezpečnosti a prevence sociálně patologických jevů a dalšími subjekty.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Většina hospitovaných hodin na prvním stupni ZŠ dosahovala velmi dobré úrovně. Vhodné uplatňování projektu „Začít spolu“ má pozitivní dopad na vzdělávací proces. Pedagogové vycházejí z dosavadních znalostí a dovedností žáků, v souladu se ŠVP ZV byl v hospitovaných hodinách vždy srozumitelně stanoven vzdělávací cíl. V obsahově i organizačně pečlivě připravených hodinách s častým střídáním činností pedagogové vedli žáky k navrhování možných řešení, formulování vlastních názorů a stanovisek. Zvládnutí základních pracovních návyků na vysoké úrovni se pozitivně projevilo v kvalitě písma a v úrovni čtenářských dovedností. Vyučující poskytovali individuální podporu a pomoc každému, kdo ji v dané chvíli potřeboval, průběžně žáky pozitivně motivovali. Příkladně organizovaná je výuka realizovaná v tzv. centrech, podporující rozvoj komunikativních dovedností a sociálních kompetencí. Žáci spolupracující ve skupinách objevují nové poznatky, vyhledávají informace, využívají již nabytých znalostí, zkušeností apod. Výsledky

skupinové práce pak v kolektivu třídy sami prezentují a zhodnotí. Užité metody rozvíjejí kreativitu a samostatné uvažování žáků. Pedagogové vhodnými způsoby podporují jejich činnosti, vytvářejí podmínky a podněty a především významně rozvíjejí vnitřní motivaci žáků k učení.

Ve výuce na druhém stupni byly výše zmíněné účinné pedagogické postupy často opomíjeny či byly využity jen v nízké míře. V části hodin vyučující účelně zařazovali práci ve dvojicích či skupinovou kooperaci, která podpořila rozvoj sociálních kompetencí žáků, vhodně využívali mezipředmětové vztahy, názorné pomůcky a didaktickou techniku. Značná část hospitované výuky však vykazovala dílčí didaktické nedostatky. Vyučující ve větší části hodin nevytvářeli dostatek prostoru pro iniciativu žáků. Nedokázali efektivně využít nízkých počtů žáků ve třídách. Často převažovala aktivita na straně učitele, což vedlo k nízkému zapojení, pasivitě a posléze i k viditelnému nezájmu některých žáků. Jen v malé části hodin byly zařazovány vyučovací metody vedoucí k samostatnému uvažování, navrhování řešení problémů, hledání postupů, vyhledávání informací apod., či metody zvyšující zájem (činnostní formy učení, didaktická hra aj.). Pouze někteří vyučující efektivně pracovali s chybou, snažili se vést žáky k přemýšlení a vyvozování souvislostí. Diferencovaný přístup k žákům s různými vzdělávacími potřebami a k žákům s potřebou podpůrných opatření (úprava organizace, forem a metod) byl ve sledované výuce uplatňován v nízké míře. Úkoly byly většinou zadávány stejné všem žákům, bez odstupňování jejich schopností a možností. Ve struktuře většiny sledovaných hodin chybělo závěrečné shrnutí probíraného učiva, a tím i ověření dosažení stanoveného vzdělávacího cíle. Jen ojediněle bylo využito systematické vedení k sebereflexi a vrstevnickému hodnocení jako prostředku rozvoje osobnosti žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ve sledovaném období dosahovali žáci stabilních výsledků. Úroveň vědomostí a znalostí žáků je v nízké míře ověřována interními nástroji (srovnávací čtvrtletní písemné práce z matematiky a češtiny v paralelních třídách druhého stupně), externí testování škola nevyužila. Individuální i celkové výsledky vzdělávání jsou sledovány vyučujícími a vedením školy, projednávány na jednáních pedagogické rady. Není však zřejmé, jaká opatření směřující ke zlepšení vzdělávacích výsledků jsou přijímána u žáků s rizikem studijního neúspěchu.

Výsledky testování ČŠI v období školních let 2014/2015 – 2017/2018 dokládají průměrné až podprůměrné hodnocení žáků 5. a 9. ročníků v matematice, českém jazyce, mediální gramotnosti, naopak v anglickém jazyce žáci těchto ročníků dosahují i nadprůměrného hodnocení. Se zjištěnými výsledky škola dále systematicky nepracuje.

Z přehledu klasifikace je zřejmé, že škola věnuje pozornost adaptaci žáků 1. ročníku na školní docházku. Přejít žáků z prvního na druhý stupeň je většinou plynulý, neprovázejí jej výrazné výkyvy v prospěchu. Ke stmelování nových kolektivů v 6. ročnících jsou organizovány adaptační kurzy. Žákům s OMJ škola poskytuje na obou stupních možnost výuky češtiny pro cizince. Škola vytváří prostor pro zapojování žáků do vědomostních i sportovních soutěží.

Systém školního poradenství se nově utváří a je z velké části založen na neformálních průběžných konzultacích. Škole se daří identifikovat individuální potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, s odlišným mateřským jazykem i ohrožené školním neúspěchem. Na základě vlastní diagnostiky poskytuje podporu žákům v prvním stupni podpůrných opatření a vypracovává plány pedagogické podpory, které pravidelně vyhodnocuje. Na základě doporučení školských poradenských zařízení jsou nastavena

a realizována další podpůrná opatření (předmět speciální pedagogická péče, individuální vzdělávací plány, součinnost asistentů pedagoga s učitelem ve výuce), avšak jejich uplatňování ve výuce na druhém stupni probíhalo v nízké kvalitě.

Nastavené preventivní mechanismy umožňují včas odhalovat a zachycovat různé formy rizikového chování (kouření, záškoláctví). Počet zameškaných neomluvených hodin kolísá, negativně ho ovlivňují problémoví jednotlivci. Škola jednotlivé případy řeší ve spolupráci se zákonnými zástupci, popř. OSPOD. Důsledné sledování klimatu v třídních kolektivech napomáhá k včasnému zachycení problematického chování a umožňuje zahájení okamžité intervence. Není ale dostatečně využíván motivační efekt pochval, často převažují kázeňská opatření.

Závěry

Vývoj školy

- od poslední inspekce došlo ke změně na postu ředitele školy
- došlo k personální obměně zaměstnanců a obsazení některých pracovních pozic
- částečně se zlepšily materiální podmínky vzdělávání (oblast informačních technologií, sportovní zázemí)
- škola odstranila nedostatky zjištěné při minulé inspekční činnosti (projednávání opatření týkajících se oblasti vzdělávání v pedagogické radě, začlenění průřezových témat)

Silné stránky

- velmi dobrá kvalita výuky na prvním stupni podpořená účinnou realizací zásad projektu Začít spolu
- podpora rozvoje sociálních kompetencí žáků, účelné využívání kooperativních činností ve výuce

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nedostatky v kontrole a ve vedení pedagogické dokumentace
- opatření přijímaná k nedostatkům v kvalitě výuky na druhém stupni ZŠ vykazují malou účinnost
- hospitační činnost v ŠD nevyústí v konkrétní doporučení
- přetrvávají nedostatky v materiálních podmínkách vzdělávání (absence odpovídajícího vybavení odborných učeben)
- nižší účinnost podpory nově nastoupivším pedagogickým pracovníkům v ZŠ
- nedostatky v kvalitě výuky na druhém stupni ZŠ - užívání méně účinných didaktických forem a metod výuky, v nízké míře byly uplatňovány pedagogické postupy vedoucí k samostatnému uvažování žáků, navrhování řešení problémů, hledání postupů, využívání vrstevnického hodnocení a sebehodnocení žáků
- nízká míra diferenciací výuky či jiných úprav organizace, forem a metod na druhém stupni ZŠ s ohledem na rozdílné studijní předpoklady žáků a odlišné tempo jejich práce (včetně žáků se SVP)

- nízká informovanost vyučujících druhého stupně o podpůrných opatřeních některým žákům se SVP (důsledek nedostatečné efektivity přenosu informací)

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zlepšit kontrolní systém, zvýšit účinnost kontroly
- zvýšit efektivitu evaluace pedagogického procesu, poskytovat pedagogům účinnou zpětnou vazbu směřující ke zvýšení kvality výuky, zacílit a zintenzivnit hospitační činnost na všechny vzdělávací oblasti a její závěry využívat ke zkvalitnění výuky, důsledně sledovat účinnost přijatých opatření
- zajistit úplnou kvalifikaci pedagogického sboru
- zajistit cílenou podporu začínajícím a nově příchozím pedagogům, mj. využívat vzájemné hospitace, náslechy
- v rámci DVPP zajistit účinné vzdělávání pedagogů v oblasti vyučovacích forem a didaktiky ke zvýšení efektivity výuky, zaměřit se na eliminaci nedostatků zjištěných hospitační činností
- na druhém stupni ve výuce uplatňovat didaktické metody vedoucí k aktivnímu zapojení žáků
- ve vyšší míře uplatňovat diferenciaci ve výuce na druhém stupni s ohledem na rozdílné studijní předpoklady žáků a odlišné tempo jejich práce
- zvýšit efektivitu přenosu informací o podpůrných opatření žákům se SVP
- neopomíjet práci se závěry hodin, shrnutí a ověření pochopení učiva a rekapitulaci ve vztahu ke splnění vzdělávacích cílů

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 60 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatku v oblasti materiálních podmínek vzdělávání zjištěného při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina č. 29/0/OŠK/2006 příspěvkové organizace Základní škola, Praha 13, Janského 2189, včetně dodatků schválená usnesením Zastupitelstva městské části Praha 13 ze dne 1. 10. 2009
2. Jmenovací listina na vedoucí pracovní místo ředitele Základní školy, Praha 13, Janského 2189 vydaná Městskou částí Praha 13, Čj. OŠ/116/2017 ze dne 1. srpna 2018

3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Správná škola“, platný od 1. 9. 2013
4. Školní vzdělávací program pro školní družinu, platný od 1. 9. 2013
5. Školní řád ZŠ s účinností od 4. 9. 2017, v aktuálně platném znění
6. Výběr třídních knih vedených ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019 k termínu inspekční činnosti
7. Záznamy z pedagogických rad vedené ve školních letech 2016/2017 až 2018/2019 k termínu inspekční činnosti
8. Personální dokumentace pedagogů vedená k termínu inspekční činnosti (výběr)
9. Plán DVPP, platný k termínu inspekční činnosti
10. Rozvrh vyučovacích hodin pro školní rok 2018/2019 k termínu inspekční činnosti
11. Kniha úrazů vedená k termínu inspekční činnosti
12. Školní matrika vedená k termínu inspekční činnosti
13. Školní preventivní program, platný k termínu inspekční činnosti
14. Portfolio výchovné poradkyně vedené k termínu inspekční činnosti
15. Finanční vypořádání dotací MŠMT v roce 2017
16. Výkaz zisku a ztráty za rok 2017
17. Přehled příjmů a čerpání finančních prostředků podle jednotlivých zdrojů za rok 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Karel Pešina, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Karel Pešina v. r.

Mgr. Ivana Kučerová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Kučerová v. r.

Mgr. Jiří Mikoláš, školní inspektor

Mgr. Jiří Mikoláš v. r.

Bc. Mgr. Martina Hovorková, kontrolní pracovnice

Bc. Mgr. Martina Hovorková v. r.

V Praze 29. 11. 2018

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jan Havlíček, ředitel školy

Mgr. Jan Havlíček v. r.

V Praze 5. 12. 2018